

**Augustini Barbosa ... Collectanea doctorum tam
veterum, quam recentiorum, in ius pontificium universum**

In Qvo Qvintvs Decretalivm Libri continetvr

Barbosa, Agostinho

Lugduni, 1669

De his, qui filios occiderunt. Tit. XII. [i. e. X.]

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95280](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95280)

SYMMARIUM.

- 1 Monachus in apostasia ordinatus non potest sine Pape dispensatione in suscepto Ordine ministrare. & n. 2.
- 3 Ordinatus in apostasia a religione cum sit excommunicatus sit irregularis.
- 4 Electi ab ordine si sint Subdiaconi, aut aliquo Ordine insigniti, nisi aliud obstat, possunt ad alios sacros Ordines promoveri.
- 5 Apostata a religione quis dicatur, ostenditur.

CAP. Consultationi. VI. & fin.

1 Monachus in apostasia ordinatus, licet deinde fuerit Abbatii reconciliatus, & penitentiam fecerit, tamen non poterit ministrare in illo Ordine suscepto sine dispensatione summi Pont. Colligunt ex Ordinar. Abb. antiq. Innoc. Collect. Zabarell. Ioan. Andr. Anania, Hostiens. Butr. Anchar. Panorm. Mar. Socii. Viuian. in rationali lib. 5. iuris Pontif. pag. 113. Alagona in compend. iuris Canon. pag. 664. remissive Ximen. in concord. p. 2.

2 Hanc eandem concl. ex hoc text. desumunt Decian. in tract. criminal. lib. 5. cap. 73. numero 18. Soar. tom. 5. de censur. disput. 31. sect. 3. Sayr. eodem tract. lib. 4. cap. 13. num. 16. Alderet. de religiosa disciplina tuenda lib. 2. cap.

18. num. 18. Ordinatus enim in apostasia a religione, cum sit excommunicatus, sit irregularis, ut docet Henricus in summa lib. 13. cap. 39. §. 1. prope finem. & cap. 40. §. Electi vero ab ordine, si sint Subdiaconi, aut aliquo

Ordine insigniti, nisi aliud obstat, possunt ad alios sacros ordines promoveri, ut per Nauar. consil. 3. sub tit. de regular. Fr. Emman. quest. regul. tom. 1. quest. 30. artic. 24. quos refert, & sequitur Ludou. Mirand. in manuali Prælatorum tom. 1. quest. 51. art. 3.

5 Apostata, in rigore loquendo, censendus est ille, qui recedit à monasterio, & religiones inconsulto Prælati, & sine habitu habens voluntatem firmatam in malum, & animum atque intentionem non redeundi ad religionem amplius, ut videtur tenere Calderin. consil. 10. sub hoc tit. Nauar. consil. 10. num. 6. sub eod. Clar. in §. fin. quest. 78. vers. apostata punitur, Ludou. Mirand. d. tom. 1. quest. 51. art. 1. concl. 1. & secundum Achil. decis. 2. sub hoc tit. olim Rota sub die 11. Februarii 1555. coram Oradino censuit, ut dicatur contracta apostasia vera, & propria, quæ inferat inhabilitatem, requirit recessum sine licentia, & dimissione habitus cum animo illum amplius non reassumendi, adeo ut si appareret habitum esse dimissum voluntate illum reassumendi, non censetur contracta apostasia, quæ inferat inhabilitatem, sed tantum illa, quæ inferat excommunicationem; quare hæc opinio in apostasia vera, & propria indubitabilis est, illa vero, quæ tenet sufficere solum recessum à religione, etiam si habitus deferatur, quam tuerentur Decian. in tract. criminal. lib. 5. cap. 73. num. 21. & 25. Mascard. de probat. conclus. 12. num. 1. Menoch. de arbit. casu 546. num. 36. Azor. in sist. moral. part. 1. lib. 12. cap. 17. quest. 6. & alij plures

ab ipsis citati, procedit in apostasia minus propria, & per quem sola excommunicatio contrahitur.

De his, qui filios occiderunt.

TIT. XII.

UPER hanc rub. scripturunt Zabari. Ioan. Andr. Anch. Butr. Panorm. Mar. Socin. Petr. de Raven. in compendio iuris Canon. Mart. Mesnart. in epit. Decret. fol. 18. vers. Dicitur Venat. in analysi methodica iuris Pont. 2. p. 631. Goffred. & Host. in sum. huius tit. Alex. Callig. de Anast. Germ. in paratit. l. ad quinquem lib. Dicitur, ubi hoc tit. Bar h. Carthag. in exposit. tit. iuris Canon. sub eod. tit. De materia tituli vide scribentes per text. ibi in l. 1. vers. sed si mater ff. ad legem Pompeiam de parricid. & in l. 1. in princip. C. eod. Vela de delict. c. 27. Anton. Gom. var. tom. 3. c. 3. num. 3. in princip. Decian. tract. criminal. lib. 6. 8. Solorz. de parricid. lib. 2. cap. 10. Fatim. in praxi crim. quest. 120. n. 106. eum seqq.

De parricidio, & eius atrocitate, vide Conrad. in pract. tit. de parricid. Iodoch. in pract. c. 87. Couat. Clem. si furiosus p. 3. in princ. n. 12. Placa in epitome delictorum c. 22. Clar. in pract. §. parricidium Ant. Gom. d. n. 3. Petr. Greg. synag. iur. lib. 3. c. 24. Viu. Circou. Soar. & alios tom. 2. comm. opinion. lib. 9. tit. 14. Dec. d. lib. 9. c. 86. Menoch. de arbit. casu 356. Fachin. contr. iuris lib. 9. c. 86. Guid. Par. cytol. in thesaur. var. lectionum lib. 2. c. 23. 6. Far. d. q. 120. Azor. in sist. mor. p. 2. lib. 2. c. 23. §. 1. Molin. de iustit. tom. 4. tr. 3. disp. 26. Cardos. in praxi iudic. verbu homicid. n. 28. & verbo mulier n. 25. Chald. Petreia quest. forens. in comment. ad l. vni. C. ex delictis defuncti p. 2. n. 31. late Solorzan. in specialis tract. de parricid.

SYMMARIUM.

- 1 Mulier occidens sponte filium debet perpetuo in monasterio penitere, si tamen timeatur de incontinentia dicitur, vel saltem non denegatur sibi licentia nubendi.
- 2 Iracundia in delictis non excusat à pena, nisi sit maxima, & iusta.
- 3 Exheredatio calore iracundia facta de filio, an tunc remissive.
- 4 Iracundia calor, quo contractus infringuntur debet talis, ut ab ira consensu penitus alteretur.
- 5 Mater filium occidens iracundia calore submissa, in monasterium detruditur ad perpetuam penitentiam agendam.
- 6 Impedimentum impediens matrimonium an sit iustificatio proprii filij.

CAP. Veniens. I. Alex. III.

Mulier, quæ sponte, licet ex iracundia, filium occidit est inducenda ut in monasterio agat perpetuam penitentiam, & si noluit ad hoc induci, & timeatur de incontinentia, dari debet licentia ut nubat ne incontinentia viuat. Colligunt ex Ord. Abb. antiq. Innoc. Coll. Zabari. Ioan. Andr. Anania, Host. Anch. Butr. Panorm. Mar. Soc. Viuian. in ration. lib. 5. iuris Pontif. p. 114. Alagona in compend. iuris Canon. p. 665. remissive Ximen. in concord. p. 2. refertur ab Ant. Angel. collect. 1. Decret. lib. 5. tit. 9. c. 1. & est post Concil. Lateran. sub Alex. III. par. 50. c. 12.

[Ipsa iracundia calore, &c.] Notatur ad hoc, quod iracundia in delictis non excusat à pena, ut per Douc. reg. 292. vers. limita primò, & sequenti sit maxima, & iusta, Ioseph. Sesse Aragon. dec. 104. n. 24. Carret. in pract. crimin. 9. homicidium vers. septimo excusat à m. 1. Tinq. de penis temp. causa 1. à n. 1. Bajard. ad Clar. §. fin. q. 60. n. 36. Et in blasphemia loquens, Far. in praxi crim. p. 1. q. 10. Et in exheredatione iracundia calore facta n. 47. & seg. Et in exheredatione iracundia calore facta de filio, quamvis cum iusta causa, at non valeat, vide l. §. filium

De Infantibus, & Languidis expositis. Tit. XI. 89

filium. C. de in offic. testam. Menoch. consil. 544. num. 6. & consil. 956. num. 41. & 42. Calor igitur iracundiae, quo contractus infringuntur, talis esse debet ut ab ira consensus penitus alteretur, ac si quis furus sit, sed ira motu sic concitatus, ut quid agat ferre non percipiat, ita Panorm. & Felin. in cap. sicut in 1. sup. de iureiur. Dec. Cagnol. & Mayn. in l. quod calore ff. de regulis iuris. Bald. Salyet. & las. in d. l. qui filiam, Tiraq. de causa 1. Menoch. de success. creat. lib. 1. §. 10. num. 516. Alciat. resp. 477. num. fin. Socin. iun. consil. 36. num. 10. lib. 2. Menoch. consil. 544. n. 5. & 6. & de praesumpt. l. 1. praesumpt. 14. n. 21. Vide plura quae de iracundia dixi ad c. dudum. de conuers. coniug.

Ad aliquod monasterium transferat.] Notatur ad hoc, quod mater filium occidens iracundiae calore submoto in monasterium detritur ad perpetuam poenitentiam agendam, ut per Farin. in praxi crimin. part. 5. quest. 120. num. 19. ubi etiam dicit hunc dicit text. loqui in foro animae, & poenitentiali.

Et licentia in Domino nubendi, &c.] Ergo impedimentum impediens matrimonium est infectio proprii filij, de quo Sanch. de matrim. lib. 7. dist. 6. n. 22.

SVM MARIVM.

- 1 Mulier occidens filium, propter hoc a viro separari non debet, sed alia poenitentia sibi imponitur.
- 2 Dispensandi leuior causa est habere filios.
- 3 Thorum ab vxore filium occidente separari non licet.

CAP. Intelleximus. II. Luc. III.

1 Mulier occidens filium, propter hoc a viro separari non debet, ut alios filios gubernare valeat, sed alia poenitentia sibi imponitur, etiam si iurasset separationem a viro. Colligunt ex Ordin. Abb. antiq. Innoc. Collect. Zab. Ioan. Andr. Anania, Host. Anch. Butr. Panorm. Mar. Socin. Viuian. in ration. lib. 5. iuris Pontif. pag. 115. Alagona in compendio iuris Canon. pag. 666. remissive Ximen. in concord. p. 1. refertur ab Anton. Aug. collect. 1. Decret. lib. 5. tit. 4. c. 2. & est post Concil. Later. part. 50. c. 25.

2 Illam alios habere filios, &c.] Ergo habere filios est causa leuior dispensandi, ut per Tiraq. de poenis temper. causa 26. n. 1. cum seq.

3 Eidem viro restitui.] Notatur ad hoc quod propter homicidium filij non licet separare thorum ab vxore filium occidente, ut per Palat. in repet. rub. de donation. inter virum & vxor §. 78. num. 5. Vnde non videtur approbandum quod Plato dialog. 3. de legibus, prout eum refert Menoch. de arbit. casu 364. num. 15. scriptam reliquit in bene instituta Republ. esse ita faciendum. Si pater aut mater (accidit enim, quamvis raro) per iram verberibus, seu quouis modo filium, vel filiam interficiat, perinde ac ceteri homines purgentur, & triennium exulent, & post ipsam restitutionem maritus ab vxore, vxorque a marito separentur.

SVM MARIVM.

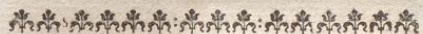
- 1 Parentes circa quas pueri reperiuntur oppressi, quam poenitentiam agere debeant, ostenditur, & quam culpam & poenam incurrant, ibid. n. 2.

CAP. De infantibus. III. & fin.

1 Infantes quando reperiuntur mortui in lecto, & hincitur an sint a patre, vel matre oppressi, aut potius naturaliter mortui, parentes non debent esse omnino turbati. Barbof. Collect. Tom. III.

ti, sed agere debent aliquam poenitentiam ad arbitrium superioris. Si verò sunt certi quod ipsi eos suffocauerunt grauius deliquerunt, & poenitentiam agere tenentur secundum aliquos trium annorum, quorum vnus sit in pane, & aqua. Colligunt ex Ordin. Abb. antiq. In. Collect. Zab. Ioan. Andr. Anania, Host. Anch. Butr. Panorm. Mar. Soc. Cened. collect. 48. Viuian. in ration. lib. 5. iuris Pontif. p. 116. Alagona in compendio iuris Canon. p. 666. remissive Ximen. in concord. p. 1. & 2. refertur ab Ant. Aug. collect. 2. Decret. lib. 5. tit. 4. vnic.

De parente, aut nutrice, quae tenellum infantem dormiendo suffocauit in lecto, & quando culpam contrahat dolum, aut negligentiam, & quam poenam incurrat, differunt Nauar. in man. c. 13. n. 13. vers. 58. & c. 27. n. 236. vers. 25. Bonifac. de Vitalin. in tract. de malefic. tit. de parricid. n. 5. Cassan. in consuetud. Burgund. rub. 1. §. 1. n. 34. vers. quid de nutrice; Sebast. Medic. in summ. peccat. p. 1. tit. 4. q. 104. vers. & si mater. Viuald. in candel aureo tit. de irregul. ex homicid. volum. ex n. 252. Boët. decis. 166. n. 2. vers. & invidia nostra, ubi tradit quomodo cognoscatur an fuerit infans a nutrice suffocatus, Stephan. de Gaeta in reper. cap. ad limina 30. q. 1. §. n. 350. ubi quod Episcopus potest facere constitutionem synodalem, quod parentes non teneant filios paruulos in suis lectis. Ant. Henr. var. tom. 3. cap. 3. num. 3. Menoch. de arbit. casu 327. Auendan. de exequendis mand. lib. 1. cap. 1. num. 18. vers. alia custodia est nutricum, Cened. ad Decret. collect. 48. n. 1. Decian. tract. crimin. lib. 9. c. 8. n. 20. & c. 16. n. 31. Henric. in summ. lib. 14. de irregular. c. 15. prope finem, Paul. Comitot. respons. moral. lib. 4. c. 12. quorum duo posteriores admonent quod iacere in eodem lecto cum infante non caret culpa, cum res periculosa sit, nec sit quis dominus eorum, quae summo sopitus agit; accidere tamen potest, ut huiusmodi dubitatio culpa careat, v. g. si lectus sit latus & puer implacabilis, aut qui aliter a frigore defendi non possit, & mulier in somno suum retineat situm, & locum. An & quando irregularitas incurritur a parentibus tenentibus in lecto infantem, si dum ipsi dormiunt, suffocetur, dixi ad cap. quatuor, n. 4. de poenit.

De Infantibus & languidis expositis.

TIT. XI.

PER hanc rub. scripterent Zab. Ioan. Andr. Anch. Butr. Panorm. Mar. Socin. Durand. in breuiario aureo fol. 140. Petr. de Raunen. in compendio iuris Canon. Mart. Mesnar. in epit. Decret. fol. 182. vers. Dan. Venat. in analysi methodica iuris Pont. a p. 633. Goffred. & Host. in summ. huius tit. Alex. Cassan. & Anast. Germ. in paratitulis ad quinque lib. Decret. Barth. Carthag. in exposit. tit. iuris Canon. quouissimè Ioan. Honor. lib. 5. summ. in Decretal. omnes sub hoc tit.

Infans dicitur vsque ad septimum annum exclusiue, ut per Duen. reg. 259. ampl. 2. Petr. à Placo. in epit. delect. c. 32. n. 2. Menoch. de arbit. casu 57. n. 2. & 7. cum seqq. & de praes. lib. 4. q. 47. n. 3. Farin. in praxi crimin. p. 2. quas. 58. n. 6. & q. 92. n. 4. Et proprie est infans qui existimatur a iure fieri non posse, non quidem tanquam voce priuatus, sed tali praeditus, quae pro nulla iure habetur, Donel. in l. 1. m. 6. de verbor. oblig. ubi Aquilin. n. 100. Infantia ergo est aetas in qua fieri nescitur, & illic terminatur vnde oritur pueritia, seu pupillaritas, quae in maribus ad 14. annum extenditur, in foeminis verò 12. annorum spatia desiderat, ut post gloss. in proam. Sexti Decretal. testantur Menoch. de arbit. casu 57. n. 1. & de

H 3 praesumpt